

Rozhodnutie

Rada pre mediálne služby, Certifikačný útvar (ďalej len „Regulátor“) ako orgán príslušný podľa § 110 ods. 3 písm. y) bod 2 a § 112 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v spojení s čl. 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (ďalej len „akt o digitálnych službách“), v zložení **Mgr. Margita Cafíková, Romana Kontírová, MSc., Mgr. Stanislav Matějka, Mgr. Ing. Ivan Tarabčák a Adam Valček**, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), v správnom konaní vedenom pod č. 0013/SKL/2026 po posúdení žiadosti občianskeho združenia Digitálna inteligencia, so sídlom Rubínová 12852/28, 831 52 Bratislava – Nové Mesto, IČO: 50934511, o udelenie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní

udeľuje

účastníkovi konania na základe ustanovenia § 110 ods. 3 písm. y) bod 2 zákona č. 264/2022 Z. z.

štatút dôveryhodného nahlasovateľa

na predkladanie oznámení o potenciálne nelegálnom obsahu podľa čl. 16 aktu o digitálnych službách v oblasti nezákonné prejavy (nenávisťné prejavy) na platformách Facebook, Instagram, TikTok, YouTube a X v jazyku slovenskom a českom na dobu trvania 3 rokov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

Dňa 11. 9. 2025 bola Regulátorovi doručená žiadosť občianskeho združenia Digitálna inteligencia (ďalej len „účastník konania“) o udelenie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa. Keďže uvedená žiadosť nebola predložená v zákonom predpísanej forme, účastník konania bol vyzvaný, aby nedostatky svojho podania odstránil. Dňa 22. 10. 2025 bola Regulátorovi doručená žiadosť účastníka konania opätovne aj s prílohami, podpísaná zaručeným elektronickým podpisom. Dňa 5. 1. 2026 bola účastníkovi konania listom zaslaná pozvánka na ústne pojednávanie podľa § 21 zákona č. 71/1967 Zb. č. 00054/2026 spolu s výzvou k doplneniu dokumentov. Doplnená žiadosť bola Regulátorovi doručená dňa 16. 1. 2026.

Ústne pojednávanie sa uskutočnilo 26. 1. 2026 o 10:00 hod. formou konferenčného hovoru prostredníctvom aplikácie Zoom. Predmetom ústneho pojednávania bolo objasnenie splnenia predpokladov žiadateľa pre výkon činnosti dôveryhodného nahlasovateľa.

Z vykonaného ústneho pojednávania bola vyhotovená zápisnica, ktorá bola účastníkovi konania zaslaná dňa 12. 2. 2026 listom zaevidovaným pod č. 02134/2026.

Výsledkom uvedeného postupu bolo, že Regulátor konanie realizoval v súlade s požiadavkami zákona č. 71/1967 Zb., t. j. formálnymi predpismi, pričom bol zabezpečený transparentný, systematický a procesne korektný priebeh vo všetkých fázach konania zameraného na overenie splnenia kritérií pre udelenie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa podľa čl. 22 aktu o digitálnych službách.

Podkladmi pre toto rozhodnutie sú žiadosť účastníka konania, zápisnica z ústneho pojednávania a doplnené podklady zo dňa 16. 1. 2026.

Regulátor sa po získaní všetkých podkladov pre rozhodnutie oboznámil so skutkovým stavom a v správnom konaní č. 0013/SKL/2026 rozhodol dňa 26. 1. 2026.

* * *

Podľa čl. 22 aktu o digitálnych službách:

Dôveryhodní nahlasovatelia

1. Poskytovatelia online platforiem prijímajú potrebné technické a organizačné opatrenia na zabezpečenie toho, aby oznámenia predložené dôveryhodnými nahlasovateľmi konajúcimi v rámci ich určenej odbornosti prostredníctvom mechanizmov uvedených v článku 16 mali prednosť a aby sa spracúvali a rozhodlo sa o nich bez zbytočného odkladu.

2. Štatút dôveryhodných nahlasovateľov podľa tohto nariadenia udeľuje na žiadosť akýchkoľvek subjektov koordinátor digitálnych služieb členského štátu, v ktorom je žiadateľ usadený, žiadateľovi, ktorý preukázal, že spĺňa všetky tieto podmienky:

a) má osobitné odborné znalosti a spôsobilosť na účely odhaľovania, identifikácie a oznamovania nezákonného obsahu;

b) nie je závislý od žiadneho poskytovateľa online platforiem;

c) svoju činnosť vykonáva na účely dôsledného, presného a objektívneho predkladania oznámení.

3. Dôveryhodní nahlasovatelia zverejňujú aspoň raz ročne ľahko zrozumiteľné a podrobné správy o oznámeniach predložených v súlade s článkom 16 počas príslušného obdobia. V správe sa uvedie aspoň počet oznámení zoradených podľa:

a) totožnosti poskytovateľa hostingových služieb;

b) druhu údajne nezákonného oznámeného obsahu;

c) krokov prijatých poskytovateľom.

Uvedené správy obsahujú vysvetlenie zavedených postupov na zabezpečenie zachovania nezávislosti dôveryhodného nahlasovateľa.

Dôveryhodní nahlasovatelia uvedené správy zasielajú koordinátorovi digitálnych služieb, ktorý udeľuje štatút, a uvedené správy zverejnia. Informácie v uvedených správach nesmú obsahovať osobné údaje.

4. Koordinátori digitálnych služieb oznámia Komisii a výboru názvy, adresy a e-mailové adresy subjektov, ktorým v súlade s odsekom 2 udelili štatút dôveryhodného nahlasovateľa alebo ktorých štatút dôveryhodného nahlasovateľa pozastavili v súlade s odsekom 6 alebo zrušili v súlade s odsekom 7.

5. Komisia informácie uvedené v odseku 4 uverejní v prístupnom a strojovo čitateľnom formáte vo verejne dostupnej databáze, ktorú priebežne aktualizuje.

6. Ak má poskytovateľ online platforiem informácie o tom, že dôveryhodný nahlasovateľ prostredníctvom mechanizmov uvedených v článku 16 predložil značný počet nedostatočne presných, nepresných alebo nedostatočne podložených oznámení, a to vrátane informácií zhromaždených v súvislosti so spracovaním sťažností prostredníctvom vnútorných systémov vybavovania sťažností uvedených v článku 20 ods. 4, oznámi tieto informácie koordinátorovi digitálnych služieb, ktorý udelil dotknutému subjektu štatút dôveryhodného nahlasovateľa, pričom poskytne potrebné vysvetlenia a podporné dokumenty. Po prijatí informácií od poskytovateľa online platforiem a ak koordinátor digitálnych služieb usúdi, že existujú legitímne dôvody na začatie vyšetrovania, status dôveryhodného nahlasovateľa sa pozastaví počas obdobia vyšetrovania. Uvedené vyšetrovanie sa vykoná bez zbytočného odkladu.

7. Ak koordinátor digitálnych služieb, ktorý subjektu udelil štatút dôveryhodného nahlasovateľa, na základe vyšetrovania z vlastnej iniciatívy alebo na základe informácií získaných od tretích strán vrátane informácií poskytnutých poskytovateľom online platforiem podľa odseku 6 usúdi, že subjekt už nespĺňa podmienky stanovené v odseku 2, štatút zruší. Pred zrušením štatútu poskytne koordinátor digitálnych služieb subjektu príležitosť reagovať na zistenia vyšetrovania a na zámer koordinátora zrušiť štatút subjektu ako dôveryhodného nahlasovateľa.

8. Komisia po konzultácii s výborom v prípade potreby vydá usmernenia na pomoc poskytovateľom online platforiem a koordinátorom digitálnych služieb pri uplatňovaní odsekov 2, 6 a 7.

* * *

Charakteristika účastníka konania

Účastník konania je občianskym združením pôsobiacim na prieniku tém digitálneho občianstva, mediálnej gramotnosti a ochrany ľudských práv v online priestore. Združenie vzniklo v roku 2017 v Bratislave s cieľom prispievať k vytváraniu bezpečnejšieho a inkluzívnejšieho digitálneho prostredia a podporovať implementáciu národných a európskych politík v oblasti digitálnych práv a online bezpečnosti. Účastník konania prostredníctvom multidisciplinárneho tímu odborníkov a siete spolupracovníkov systematicky posilňuje schopnosti detí a mládeže, pedagógov, odborníkov i širokej verejnosti orientovať sa v digitálnom prostredí s dôrazom na kritické myslenie, odolnosť a zodpovedné správanie. Pri svojej činnosti uplatňuje participatívny a inkluzívny prístup, zapája cieľové skupiny do spoluvytvárania riešení a podporuje dlhodobú a udržateľnú zmenu správania prostredníctvom konštruktívnych a praktických intervencií bez podnecovania strachu.

Účastník konania realizuje vzdelávacie aktivity formou interaktívnych workshopov, prednášok, informačných kampaní a programov rovesníckeho vzdelávania (peer-to-peer education). Vlajkovou iniciatívou je vzdelávací program digiPEERS – akreditovaný dobrovoľnícky program zameraný na prípravu mladých ľudí v úlohe rovesníckych lektorov, ktorí následne podporujú digitálne občianstvo a digitálnu bezpečnosť vo svojich školách a komunitách. V spolupráci so spoločnosťou KPMG Slovensko realizuje účastník konania program #Cyber4Kids, orientovaný na oblasť kybernetickej bezpečnosti a rozvoj kritického myslenia detí a mládeže. Od jeho spustenia sa interaktívnych workshopov zúčastnilo viac ako 13 000 žiakov. Organizácia zároveň vytvára a distribuuje metodické príručky, vzdelávacie hry a digitálne učebné materiály využívané školami a poskytovateľmi neformálneho vzdelávania na celom Slovensku.

Kľúčovou oblasťou činnosti účastníka konania je monitoring a nahlasovanie nenávistných prejavov v online priestore. Ide o jedinú slovenskú organizáciu, ktorá túto činnosť vykonáva kontinuálne, systematicky a plošne naprieč rôznymi kategóriami nenávisti a intolerancie na viacerých digitálnych platformách. Na základe získaných dát spracúva analytické výstupy hodnotiace reakcie online platforiem na nahlásený obsah a ich súlad s európskou a národnou legislatívou vrátane aktu o digitálnych službách. Zistenia následne komunikuje so zainteresovanými stranami, tvorcami politík a poskytovateľmi digitálnych služieb s cieľom podporiť efektívne presadzovanie práva a ochranu používateľov.

Účastník konania má tiež uzatvorené Memorandum o spolupráci s Policajným zborom Slovenskej republiky, ktoré umožňuje obojstrannú výmenu informácií v oblasti online extrémizmu a prevencie digitálnej kriminality. Súčasne pôsobí ako člen významných národných a európskych sietí INACH, RAN, Facing Facts a Mediálna gramotnosť+.

Ako člen slovenského Centra bezpečného internetu, koordinovaného Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, vedie účastník konania národný mládežnícky panel, prostredníctvom ktorého zabezpečuje zapojenie perspektív mladých ľudí do tvorby digitálnych politík

a praxe. Účastník konania je tiež jedinou slovenskou organizáciou zapojenou do neformálnej siete Trusted Flaggers Community, ktorá združuje európske neziskové organizácie, ktoré sú dôveryhodnými nahlasovateľmi alebo sa o tento štatút uchádzajú. Sieť vedie pravidelné stretnutia so zástupcami Európskej komisie (DG CNECT) a poskytuje mu dôležitú spätnú väzbu v oblasti konkrétnych funkcionalít vyplývajúcich zo štatútu.

Účastník konania je občianske združenie pôsobiace ako organizácia s približne 12 internými pracovníkmi a 10 – 15 externými spolupracovníkmi. Najvyšším orgánom je rada s hlasovacím právom členov. Štatutárnou zástupkyňou a riaditeľkou je Mgr. Andrea Cox, pričom kontrolnú funkciu vykonáva revízor Mgr. Zuzana Ševčíková, čím je zabezpečený dohľad nad hospodárením a transparentnosť fungovania. Výkonnú štruktúru tvorí strategická rada a tri odborné tímy – tím vzdelávania, tím analytiky a monitoringu a tím komunikácie, s jasne vymedzenými kompetenciami. Oddelenie riadiacich, výkonných a kontrolných funkcií vytvára predpoklady pre odborné, transparentné a nezávislé fungovanie organizácie.

Posúdenie možného konfliktu záujmov

Akt o digitálnych službách v čl. 50 stanovuje základné princípy nestranného, transparentného a včasného výkonu právomocí digitálneho koordinátora, pričom ich konkrétne uplatnenie je potrebné posudzovať aj v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov. Zásadnú relevanciu má pritom ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, ktorý v čl. 4 ods. 2 stanovuje, že verejný funkcionár sa musí pri výkone svojej funkcie zdržať všetkého, čo môže byť v rozpore s týmto ústavným zákonom. Na tento účel verejný funkcionár nesmie podľa písm. a) využívať svoju funkciu, právomoci z nej vyplývajúce a informácie nadobudnuté pri jej výkone alebo v súvislosti s jej výkonom na získavanie výhod vo svoj prospech, v prospech jemu blízkych osôb ani iných fyzických osôb alebo právnických osôb; to sa nevzťahuje na činnosť alebo úlohu, ktorá vyplýva verejnému funkcionárovi z výkonu jeho funkcie. Verejnými funkcionármi sú podľa čl. 2 ods. 1 písm. z) citovaného zákona aj členovia Rady pre mediálne služby.

Verejný funkcionár je povinný pri výkone svojej funkcie presadzovať a chrániť verejný záujem. Pri výkone svojej funkcie verejný funkcionár nesmie uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom.

Ustanovenie § 9 zákona č. 71/1967 Zb. stanovuje, že zamestnanec alebo člen orgánu verejnej správy je vylúčený z konania, ak možno pochybovať o jeho nezaujatosti, najmä ak je s účastníkom konania v osobnom alebo pracovnom vzťahu.

V nadväznosti na uvedený právny rámec je potrebné posúdiť, či okolnosti daného prípadu môžu zakladať potenciálny konflikt záujmov pri rozhodovaní o udelení štatútu dôveryhodného nahlasovateľa.

Hoci podľa aktu o digitálnych službách sa má v prípade dôveryhodných nahlasovateľov posudzovať nezávislosť od poskytovateľov online platforiem, vzhľadom na skutočnosť, že riaditeľka občianskeho združenia účastníka konania Mgr. Andrea Cox je zároveň členkou Rady pre mediálne služby, je nevyhnutné tiež posúdiť, či táto skutočnosť nemá za následok prípadný konflikt záujmov. Rada pre mediálne služby ako kolektívny orgán plní všeobecné regulačné a poradné úlohy v oblasti mediálnych služieb a nevykonáva individuálne správne konania v tejto veci.

Z uvedeného dôvodu je potrebné najprv identifikovať, či v danom prípade môže existovať potenciálny osobný záujem, ktorý by mohol byť v rozpore s verejným záujmom na nestrannom rozhodovaní. V posudzovanom prípade môže vzniknúť potencionalný konflikt verejného záujmu na nezávislom, nestrannom a odbornom rozhodovaní koordinátora digitálnych služieb pri udeľovaní štatútu

dôveryhodného nahlasovateľa a osobného záujmu členky Rady pre mediálne služby o udelenie štatútu konkrétnej organizácie, ktorej je riaditeľkou. Osobný záujem môže byť záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech verejnému funkcionárovi alebo jemu blízkym osobám. Vzhľadom na nemajetkový charakter činnosti dôveryhodného nahlasovateľa, spočívajúci v detekcii a nahlasovaní potenciálne nelegálneho obsahu online platformám v oblasti vymedzenej odbornosti dôveryhodného nahlasovateľa, nemôže spočívať osobný záujem v získaní majetkového prospechu. Získanie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa však môže priniesť danej organizácii reputačný prospech, rozhodnutie o udelení štatútu totiž znamená aj uznanie odbornosti vo vymedzenej oblasti nezákonného obsahu. S tým sa spája preferenčné riešenie nahlasovaného obsahu online platformou a tiež istá miera exkluzivity organizácií, ktorým sa tento štatút udeľuje. Možno preto konštatovať, že udelenie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa môže predstavovať tzv. iný prospech organizácii, a tým potenciálne nepriamo aj riaditeľovi takejto organizácie. Je však otázna miera takého nepriameho reputačného prospechu pre osobu vo vedení organizácie, pretože štatút sa udeľuje organizácii, nie jednotlivcom.

Pri posudzovaní existencie konfliktu záujmov je preto potrebné zhodnotiť aj intenzitu a povahu potenciálneho prospechu. Regulátor je toho názoru, že hoci je možné konštatovať existenciu istého prospechu organizácii vyplývajúceho z udelenia štatútu dôveryhodného nahlasovateľa, tento sa v prvom rade vzťahuje na účastníka konania ako právnickú osobu a nie na konkrétnu osobu, ktorá v danom čase vystupuje ako štatutárny zástupca tejto právnickej osoby. Akýkoľvek nepriamy prospech štatutárneho zástupcu je tak zanedbateľný, preto by nebolo proporcionálne zamietnuť žiadosť o udelenie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa iba z dôvodu, že štatutárnym zástupcom účastníka konania je člen Rady pre mediálne služby ako verejný funkcionár.

Z hľadiska posúdenia potenciálneho konfliktu záujmov je zároveň potrebné preskúmať aj postavenie Mgr. Andrey Cox vo vzťahu k rozhodovaciemu procesu v tomto konaní. Mgr. Andrea Cox nie je členkou certifikačného útvaru príslušného na rozhodovanie o udelení štatútu dôveryhodného nahlasovateľa, ani sa nepodieľa na príprave alebo hodnotení podkladov v tomto konaní. Z uvedených dôvodov jej pôsobenie v Rade pre mediálne služby nevytvára vzťah podriadenosti, rozhodovacej právomoci ani možnosti ovplyvniť výsledok konania, a preto nepredstavuje skutočný ani potenciálny konflikt záujmov. Toto konštatovanie je podstatné z perspektívy čl. 50 ods. 1 aktu o digitálnych službách, podľa ktorého koordinátor digitálnych služieb plní svoje úlohy o. i. nestranne.

Verejný záujem v tejto veci možno vnímať cez kritériá kladené na žiadateľa o štatút dôveryhodného nahlasovateľa a ich nestranné overenie Radou pre mediálne služby, resp. jej certifikačným útvarom. Mgr. Andrea Cox neparticipuje na tomto overovaní, nemá k členom certifikačného útvaru žiaden bližší vzťah, a preto jej osobný záujem nie je spôsobilý ovplyvniť výkon úradných povinností a zodpovednosti Rady pre mediálne služby, resp. jej certifikačného útvaru.

Pri posudzovaní konfliktu záujmov je zároveň potrebné prihliadnúť aj na systémové a právne nastavenie postavenia členov Rady pre mediálne služby. Zároveň treba vnímať právnu úpravu v súvislosti s voľbou členov Rady pre mediálne služby a ich postavením v zákone č. 264/2022 Z. z. Návrhové oprávnenie vo vzťahu ku kandidátom na členov Rady pre mediálne služby majú profesijné inštitúcie a občianske združenia pôsobiace v oblasti médií, kultúry, vedy, vzdelávania alebo športu, a pod. Pôsobenie v mimovládnej organizácii v oblasti médií, mediálnej gramotnosti v zásade nezakladá nezlučiteľnosť, resp. paralelné pôsobenie v Rade pre mediálne služby a takomto združení nie je zákonom nielenže vylúčené, budovanie vzťahov medzi členom a týmito združeniami, resp. profesijnými inštitúciami je zákonom akceptovateľné (nominačný proces), preto takýto vzťah, sám osebe, nemôže byť skutočnosťou pripočítateľnou na ťarchu účastníkovi konania. Uvedené platí o to viac, že akt o digitálnych službách v čl. 22 ods. 2 stanovuje, že štatút dôveryhodného nahlasovateľa je dostupný akémukoľvek subjektu, ktorý splní aktom definované kritériá.

Okrem inštitucionálnych záruk je potrebné zohľadniť aj mieru transparentnosti samotného rozhodovacieho procesu. Akt o digitálnych službách osobitne zdôrazňuje význam transparentnosti pri výkone úloh koordinátora digitálnych služieb. Kritériá kladené na žiadateľa o štatút dôveryhodného nahlasovateľa spolu s príslušnou dokumentáciou sú verejne dostupné na webovom sídle Rady pre mediálne služby a vychádzajú z aktu o digitálnych službách. Regulátor zároveň dodáva, že Mgr. Andrea Cox, v súlade čl. 6 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, podala na zasadnutí pléna Rady pre mediálne služby dňa 5. 11. 2025 oznámenie, v ktorom okrem iného ozrejmila, že agendu súvisiacu so žiadosťou o štatút dôveryhodného nahlasovateľa vybavuje iná osoba a samotná Mgr. Andrea Cox do procesu nezasahovala a nezasahuje. Uviedla tiež, že sa nebude uchádzať o miesto v certifikačnom útvare posudzujúcom žiadosť o štatút dôveryhodného nahlasovateľa.

Pri hodnotení potenciálneho konfliktu záujmov je zároveň potrebné prihliadnúť aj na organizačné nastavenie činností účastníka konania. Podľa účastníka konania sa Mgr. Andrea Cox monitoringu venovala iba v začiatkoch činnosti účastníka konania v roku 2017. Po vytvorení samostatného tímu pre monitoring sa jej práca v tejto oblasti ukončila a aktuálne sa nezúčastňuje na činnostiach súvisiacich s odhaľovaním, identifikovaním a oznamovaním nenávisných prejavov. Táto oblasť je vedená seniornou analytičkou s podporou ďalšej konzultantky, pričom Mgr. Andrea Cox nezasahuje ani do komunikácie s partnermi, ani do komunikácie s platformami, a zároveň sa nepodieľa na tvorbe metodiky vyhodnocovania nahlásení. Interné procesy fungujú podľa definovaných systémov váh a striktné stanovených postupov, do ktorých Mgr. Andrea Cox nie je zapojená.

Tím nahlasuje prevažne prejavy nenávisťi zamerané na identitárne charakteristiky (napr. rasa, sexuálna orientácia, náboženské presvedčenie) a nezaobera sa politickými útokmi, čo minimalizuje potenciálne riziko ovplyvnenia nezávislosti. Celá činnosť je koordinovaná podľa interných pravidiel vyplývajúcich zo smernice digiQ o predchádzaní a riešení konfliktu záujmov. V prípade, že sa objaví potenciálny konflikt záujmov, je táto skutočnosť riadne zdokumentovaná a oznámená rade účastníka konania. Diskusia o možnom konflikte záujmov prebieha výlučne v rámci rady, ktorej členom nie je Mgr. Andrea Cox, pričom rada pozostáva z členov účastníka konania a ďalších odborníkov. Všetky situácie, ktoré by mohli predstavovať alebo vytvárať riziko konfliktu záujmov, sú prediskutované a rada následne prijíma vhodné nápravné opatrenia. Tieto opatrenia sú implementované tak, aby bolo riziko konfliktu znížené na minimálnu možnú mieru.

Nahlasovanie nenávisného obsahu je organizačne oddelené od riadiacich funkcií a je vykonávané analytickým tímom, ktorého členovia nemajú záujmy v iných subjektoch, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť výkonu činnosti súvisiacu so štatútom dôveryhodného nahlasovateľa.

S prihliadnutím na všetky uvedené právne a skutkové okolnosti, vrátane povahy potenciálneho prospechu, postavenia Mgr. Andrey Cox vo vzťahu k rozhodovaciemu procesu, ako aj prijatých organizačných záruk, Regulátor dospel k záveru, že postavenie Mgr. Andrey Cox ako členky Rady pre mediálne služby a zároveň štatutárnej zástupkyne účastníka konania nepredstavuje skutočný ani potenciálny konflikt záujmov, ktorý by mohol narušiť neustrannosť alebo transparentnosť konania v tejto veci.

Osobitné odborné znalosti a spôsobilosť na účely odhaľovania, identifikácie a oznamovania nezákonného obsahu

Zásadnou požiadavkou pre udelenie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa je preukázanie osobitných odborných znalostí a spôsobilosti na účely odhaľovania, identifikácie a oznamovania nezákonného obsahu.

Účastník konania sa od začiatku svojej činnosti v roku 2017 venuje vyhľadávaniu, analýze a nahlasovaniu nenávistných prejavov. Od roku 2018 sa zapája do monitorovacích cvičení v rámci Kódexu správania EÚ pre boj proti nezákonným nenávistným prejavom na internete, pričom ďalšie nahlasovanie prebiehalo aj v rámci vlastnej iniciatívy, zahŕňajúcej ubližujúce nenávistné prejavy. Kontinuálne nahlasovanie nezákonných prejavov pokračuje do súčasnosti a zahŕňa všetky monitorovacie cvičenia Kódexu správania (2018 – 2024), relevantné medzinárodné projekty a nezávislý monitoring organizácie. Každá aktivita sa realizovala podľa samostatnej stratégie, vždy však s dôrazom na širokospektrálne nahlasovanie nezákonných nenávistných prejavov naprieč kategóriami nenávisti a intolerancie.

Medzi kľúčové iniciatívy patrí monitorovanie v rámci Kódexu správania, organizované Európskou komisiou (DG JUST) počas šiestich kalendárnych týždňov s následným vyhodnotením, pričom posledné cvičenie sa uskutočnilo na jeseň 2024. Významná je tiež účasť na medzinárodnom projekte SafeNet, ktorý je koordinovaný sieťou INACH a podporený schémou CERV. Ten je zameraný na nahlasovanie nezákonných nenávistných prejavov voči osobám a skupinám s chránenými charakteristikami, ktorý po 22. mesiacoch nahlasovania skončil v decembri 2024 a do ktorého sa zapojilo 20 európskych krajín. DigiQ pritom nahlásilo viac ako 1 200 prejavov na platformách Facebook, Instagram, TikTok, YouTube a X. Nezávislý monitoring digiQ prebiehal paralelne s predchádzajúcimi iniciatívami na rovnakých platformách a od júla 2025 využíva novú stratégiu nahlasovania zameranú na testovanie viacerých kanálov a nástrojov s cieľom vyhodnotiť a porovnať prístup veľmi veľkých online platforiem (VLOPs) k povinnosti odstraňovať nezákonný obsah, zaznamenať vzory správania, analyzovať odchýlky a sprostredkovať výsledky stakeholderom vrátane Európskej komisii a technologickým firmám.

Ďalšie relevantné iniciatívy súvisiace s predmetom konania zahŕňajú medzinárodný projekt Report_Hate, zameraný na nenávistné prejavy online a ochranu mládeže pred nenávistným obsahom, podporený schémou Erasmus+. Pripravovanými výstupmi projektu bude medzinárodná príručka nahlasovania nenávistných prejavov, ktorá pokrýva kategórie a formy nenávisti, identifikáciu a národné špecifiká, ako aj verejný nahlasovací portál pre mládež. Účastník konania spolupracuje aj s Protiteroristickou centrálou Prezídia Policajného zboru na základe aktívneho Memoranda o spolupráci, pričom pravidelne zasiela závažné nálezy nenávistných prejavov na sociálnych sieťach. Okrem toho organizácia spolupracuje so slovenskými startupmi formou výmeny dát a poznatkov v oblasti toxického a nezákonného obsahu na sociálnych sieťach.

Monitoring prebieha na platformách Facebook, Instagram, TikTok, YouTube a X. So všetkými z týchto platforiem účastník konania periodicky komunikuje ohľadom zaznamenaných problémov. Občianske združenie účastníka konania je tiež súčasťou partnerského programu platformy TikTok (dôveryhodný partner) a v minulosti nahlasoval ako whitelisted partner u všetkých ďalších významných veľmi veľkých online platforiem (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube).

Účastník konania pri svojej činnosti nahlasuje nenávistné prejavy namierené voči osobám alebo skupinám s chránenými charakteristikami, akými sú rasa, príslušnosť k národu či etnickej skupine, sexuálna orientácia a iné, najmä v kontexte § 423 a 424 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Konkrétne ide o tieto kategórie nenávistných prejavov:

- rasizmus a xenofóbia, vrátane antisemitizmu, protirómskej nenávisti, nenávisti voči migrantom, nenávisti na základe pôvodu a iných foriem rasizmu,
- nenávisť na základe vierovyznania, vrátane islamofóbie ako najfrekvencovanejšej podkategórie,
- nenávisť na základe sexuálnej orientácie a rodovej príslušnosti, vrátane nenávisti voči LGBTI+ komunite.

Od roku 2019 využíva účastník konania databázu siete INACH, ktorá umožňuje vedenie detailných záznamov individuálnych nahlásení vrátane obsahových údajov, ako je znenie prejavu, kategória

nenávisti, cieľová skupina, typ obsahu, ako aj ďalších formálnych údajov ako screenshot, URL adresa, jazyk, sociálna sieť, náležitosti stránky či profilu, dátum a čas zverejnenia, dátum a čas nahlásenia, dátum a čas prvej reakcie platformy, či dátum, čas a charakter reakcie platformy.

Cieľom nahlasovacej činnosti účastníka konania tak nie je len samotné odstránenie nelegálnych prejavov a ochrana používateľov pred takýmto obsahom. Iniciatíva sa zameriava predovšetkým na zber dát o správaní VLOPs, ktoré slúžia pre advokáciu systémových zmien v oblasti bezpečnosti používateľov na sociálnych sieťach. Monitorované sú reakcie platformami v kontexte požiadaviek vyplývajúcich z platnej európskej a národnej legislatívy a pravidiel komunity, konkrétne teda poskytnutie spätnej väzby, rýchlosť spracovania žiadosti o odstránenie, forma a prehľadnosť reakcie, finálne odstránenie, čas medzi prvou reakciou a finálnym odstránením.

V rámci tohto procesu účastník konania systematicky získava a analyzuje poznatky o vývoji nenávistných prejavov v spoločnosti, vrátane cieľovej skupiny, výskytu na jednotlivých platformách, charakteru nenávisti, a súčasne pracuje na modeli spolupráce v rámci iniciatívy European Observatory of Online Hate, ktorý využíva nástroje umožňujúce efektívnejšie mapovať výskyt a distribúciu nenávistných naratívov v slovenskom online priestore.

Účastník konania tiež podrobne opísal štruktúru odbornosti a prípravy tímu. Na vrchole pyramídy sa nachádza senior analytik, ktorý nastavuje a adaptuje metodológiu monitoringu, pôsobí ako konzultant a schvaľuje všetky nahlásenia, aby sa zabránilo subjektívnemu hodnoteniu jednotlivých pracovníkov. Senior analytik zároveň komunikuje s platformami a inštitucionálnymi partnermi. Pre túto pozíciu je podmienkou ukončené druhostupňové vysokoškolské vzdelanie, výborná angličtina na profesionálnej úrovni, skúsenosti s tvorbou metodiky a analytických výstupov a minimálne dva roky praxe v oblasti analýzy nezákonného obsahu alebo príbuznej výskumnej oblasti. Na hodnotenie kandidátov slúži interný test a hodnotiacia matica, ktorú tím vyvinul na posúdenie budúcich potenciálnych kolegov.

Ďalšou úrovňou sú mediálni monitorovací pracovníci (medior), ktorí musia mať minimálne prvostupňové vysokoškolské vzdelanie alebo preukázateľnú viacročnú prax v monitoringu, poznať online prostredie a sociálne siete a mať znalosť etických zásad a skúsenosti so spracovaním dát. Títo pracovníci sa podieľajú na vyhľadávaní, analýze a predbežnom spracovaní dát pre senior analytikov.

Na najnižšej úrovni sú junior pracovníci, ktorí pomáhajú výlučne s vyhľadávaním dát na internete a pripravujú materiál pre ďalšie spracovanie vyššími pozíciami. Často ide o štážistov z katedier žurnalistiky alebo psychológie.

Na základe predložených informácií účastník konania preukázal prítomnosť osobitných odborných znalostí a spôsobilosti na účely odhaľovania, identifikácie a oznamovania nezákonného obsahu.

Nezávislosť od poskytovateľov online platforiem

Článok 22 ods. 2 aktu o digitálnych službách stanovuje ako jednu z podmienok pre udelenie štatútu dôveryhodného nahlasovateľa absenciu závislosti od online platforiem.

Účastník konania nemá majetkové ani iné záujmy v podnikoch, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť jeho nahlasovacej činnosti.

Účastník konania komunikuje s online platformami prostredníctvom oficiálnych e-mailových kanálov a regionálnych kontaktných osôb. Vzťahy sú založené na odbornej a transparentnej komunikácii a konštruktívnej spolupráci za účelom oznamovania nezákonného obsahu. Neexistujú zmluvné ani finančné väzby, ktoré by mohli ovplyvniť nezávislosť hodnotenia.

K financovaniu účastníka konania ďalej uviedol, že ide o neziskové občianske združenie, bez akciového kapitálu a investorov. Financovanie je diverzifikované, pozostáva z 1 %, resp. 2 % asignačnej dane, darov súkromných osôb, firemných donorov a z verejných zdrojov zo štátneho rozpočtu (napr. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR) a európskych grantov (CERV, Erasmus+ ako partneri aj ako koordinátori projektu). Účastník konania nemá zákonnú povinnosť vypracúvať výročné správy o svojej činnosti, avšak nad rámec tejto povinnosti ich každoročne vyhotovuje a zverejňuje online na webovej stránke organizácie.

Účastník konania ďalej uviedol, že hoci nie je možné s určitosťou predpovedať zdroje financovania pre horizont 3 až 4 rokov, rozpočet na nasledujúce 1 až 2 roky je zabezpečený a umožňuje stabilné financovanie monitoringu. V tomto období účastník konania disponuje schválenými európskymi projektmi, ktoré zahŕňajú aktivity monitoringu. Ako príklad uviedol projekt Centra bezpečného internetu, ktorého je súčasťou a kde vedie mládežnícky panel. Rozpočet pre tento projekt je schválený na projektovej báze a súčasťou projektových aktivít sú aj činnosti spadajúce pod monitoring. Od roku 2022 má zabezpečenú stabilnú každoročnú podporu zo strany Nadácie Kooperativa. Tieto finančné prostriedky sú následne alokované na viaceré oblasti činnosti organizácie, vrátane vzdelávacích aktivít, práce s dátami, monitorovania a nahlasovania nenávistných prejavov.

Pilier zameraný na nenávistné prejavy je úzko prepojený so vzdelávacími aktivitami organizácie. Odborné kapacity využívané pri monitoringu sú aplikované aj pri tvorbe vzdelávacích modulov a preventívnych programov, čo umožňuje získavať finančné prostriedky z rôznych grantových schém a dotácií. Ako príklad bol uvedený aj vzdelávací program Cyber4Kids, ktorý je čiastočne podporovaný firemnými sponzormi.

Účastník konania potvrdil, že štatutárny zástupca nie je odmeňovaný podľa objemu získaných finančných prostriedkov a značná časť činností je vykonávaná dobrovoľne, čím sa zachováva nezávislosť nahlasovacej činnosti od externých finančných vplyvov.

Účastník konania má zavedené interné etické smernice, ktoré zakazujú prijímanie akýchkoľvek benefitov schopných ovplyvniť posudzovanie obsahu. Každý podnet je hodnotený výlučne podľa zákonných kritérií a interného metodického manuálu, ktorý je aktualizovaný na základe legislatívnych zmien a judikatúry, nie podľa advokačných priorít či záujmov donorov. Existuje mechanizmus prevencie konfliktu záujmov, člen tímu je povinný oznámiť akýkoľvek vzťah k posudzovanému subjektu a v prípade potreby sa z hodnotenia vylúči. Rozhodovanie je oddelené od advokačných aktivít a každé hodnotenie je zdokumentované. Postupy sú zosúladené so zásadami neustrannosti, proporcionality a transparentnosti podľa aktu o digitálnych službách.

Z predložených dokumentov vyplýva, že účastník konania nie je financovaný žiadnou online platformou, v organizačnej štruktúre nie je prítomné žiadne prepojenie na online platformy, ani žiadnym iným spôsobom nebola preukázaná väzba alebo závislosť od ktorejkoľvek online platformy.

Výkon činnosti na účely dôsledného, presného a objektívneho predkladania oznámení

Žiadateľ o štatút dôveryhodného nahlasovateľa musí tiež preukázať, že svoju činnosť vykonáva na účely dôsledného, presného a objektívneho predkladania oznámení. Je možné vo všeobecnosti vychádzať z toho, že žiadateľ týmito vlastnosťami disponuje, ak spĺňa požiadavky podľa čl. 22 ods. 2 písm. a) aktu o digitálnych službách, teda preukazuje osobitnú odbornosť a spôsobilosť na oznamovanie nezákonného obsahu a zároveň neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by tomu odporovali (Raue in Hoffmann/Raue, Digital Services Act, Art. 22, s. 461; ďalej rozhodnutie Kommunikationsbehörde Austria č. KOA 16.400/24-017 zo dňa 26. 6. 2024).

Účastník konania uviedol, že pri identifikácii a oznamovaní potenciálne nezákonného obsahu postupuje podľa ustáleného pracovného postupu, ktorý zahŕňa vyhľadávanie a identifikáciu nenávistného obsahu, následnú analýzu a posúdenie zákonnosti daného prejavu, jeho nahlásenie prostredníctvom príslušného kanála nahlasovania na danej platforme, zaznamenanie nahlásenia do internej databázy, monitorovanie reakcie poskytovateľa VLOP vrátane zaznamenania prijatých opatrení a spätnej väzby, ako aj periodické vyhodnocovanie výsledkov monitoringu.

Účastník konania monitoruje nenávistné prejavy na VLOPs, konkrétne na platformách Facebook, Instagram, YouTube, TikTok a X. Pri monitorovaní sa uplatňuje kritérium aktuálnosti, nahlásujú sa len prejavy staré maximálne 12 mesiacov. Sledujú sa rôzne formáty obsahu vrátane príspevkov, videí, krátkych videí, komentárov a komentárových sekcií. Zber dát prebieha kombináciou manuálneho vyhľadávania priamo v prostredí platforiem a využitím externých vyhľadávacích nástrojov umožňujúcich systematickú identifikáciu relevantného obsahu.

Cielené vyhľadávanie nenávistného obsahu vykonáva účastník konania aj prostredníctvom identifikovaných stránok, kanálov, skupín, komunit a profilov so zvýšeným výskytom takéhoto obsahu, pričom tieto interné informácie sú chránené a nezverejňované. Sleduje sa aj kontext aktuálnych udalostí a naratívov, najmä na stránkach médií a verejne činných osôb, vrátane potenciálne problematických vyhlásení alebo vývoja medzinárodných konfliktov. Zber informácií prebieha aj z externých zdrojov, konkrétne prostredníctvom formulára na nahlasovanie nenávistného obsahu (<https://digiq.sk/nahlasto/>) a odporúčaní od spolupracujúcich organizácií, inštitúcií alebo partnerov.

Pri monitorovaní nenávistného obsahu účastník konania zabezpečuje vyvážené časové zaťaženie jednotlivých platforiem, aby boli možné porovnania, najmä pri monitorovacích cvičeniach. Pri kontinuálnom monitoringu je dôraz kladený na reprezentatívnosť vzorky, ktorá odráža rozdielny objem nenávistných prejavov podľa popularity platforiem a profilu priemerného používateľa na Slovensku. Preferenčne sa nahlásujú prejavy z rôznych zdrojov s cieľom dosiahnuť vysokú diverzitu vzorky a sledovať reakcie VLOPs na nahlásenia v odlišných kontextoch – textový alebo audiovizuálny materiál, hlavný príspevok alebo reakcia, dosah používateľa, typ umiestnenia (stránka, osobný profil, komunita).

Závažný nelegálny obsah je nahlasovaný prednostne s cieľom maximálnej ochrany používateľov platforiem.

Každý podnet účastník konania hodnotí podľa jednotnej metodiky s dôrazom na zákonnosť podľa platnej právnej úpravy. Rozhoduje samotná povaha obsahu, bez ohľadu na identitu či názory používateľov, pričom sa vychádza z viditeľných dôkazov, právnych definícií a overených zdrojov. Nejasné prípady sú konzultované s odbornými partnermi, ako sú Slovenské národné stredisko pre ľudské práva či iniciatíva Zastavme nenávisť. Organizácia pripravuje spoluprácu s právnickými fakultami, aby študenti mohli získať odbornú prax pri právnej analýze nezákonných nenávistných prejavov.

Účastník konania zároveň uviedol, že v období rokov 2023 až 2025 realizoval monitoring nenávistného obsahu aj prostredníctvom bežného používateľského kanála („standard user“) v rámci medzinárodného projektu SafeNet, pričom získané poznatky využil pri komparácii efektivity nástrojov dostupných nahlasovateľom a tvorbe súčasnej metodiky monitoringu.

Ďalej účastník konania uvádza, že pripravuje krátkodobé výstupy vo forme reportov z monitorovacích cvičení a dvojmesačných analýz kontinuálneho monitoringu, a dlhodobé výstupy vo forme ročných analytických reportov s odporúčaniami pre stakeholderov. Výsledky sa šíria prostredníctvom sociálnych sietí organizácie (Facebook, Instagram), webovej stránky a komunikácie so stakeholdermi, vrátane DG CNECT a Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, a partnerských organizácií cez newslettery a prezentácie na vzájomných stretnutiach.

Účastník konania na záver uviedol, že každý obsah prechádza dvojstupňovým hodnotením, najprv ho posudzuje vyškolený analytik, následne nezávislý kontrolór alebo senior tímu. Samotné posudzovanie sa riadi interným metodickým manuálom a v nejasných prípadoch sa konzultuje s odborníkmi na trestné právo a ľudské práva (napr. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Protiteroristická centrála Prezídia Policajného zboru). Účastník konania vedie detailnú evidenciu všetkých nahlásení nenávisťných prejavov, pričom umožňuje spätnú kontrolu a audit, opravuje nesprávne kategorizácie a transparentne informuje platformy. Postupy sa pravidelne aktualizujú na základe prípadných chýb a pracovníci monitoringu absolvujú priebežné vzdelávanie, čím sa minimalizuje riziko nesprávnych hodnotení.

Regulátor po vyhodnotení modelu fungovania účastníka konania na základe vyššie poskytnutých informácií skonštatoval, že účastník konania vo svojej žiadosti preukázal, že svoju činnosť vykonáva na účely dôsledného, presného a objektívneho predkladania oznámení.

* * *

Na základe vykonaného posúdenia a splnenia zákonných podmienok Regulátor udeľuje účastníkovi konania štatút dôveryhodného nahlasovateľa na obdobie 3 rokov v súlade s čl. 22 aktu o digitálnych službách. Účastník konania počas celého obdobia platnosti jeho štatútu musí spĺňať kritériá pre udelenie štatútu a ostatné povinnosti plynúce mu z čl. 22 aktu o digitálnych službách.

* * *

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 225 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 53 zákona č. 71/1967 Zb. v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Odvolanie sa podáva na orgáne, ktorý rozhodnutie vydal.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:

- 1x Digitálna inteligencia
- 2x Rada pre mediálne služby

Mgr. Michal Dzurjanin
predseda
Rady pre mediálne služby
(podpísané elektronicky – v podpisovej doložke)